

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย

The Development of Training Course Curriculum to Encourage the Early Childhood Teacher's Experience Ability to Enhance Executive Function Skills for Early Childhood

¹พรพรรณ เฟ่งผล Pornpun Pengpol

²ชนาธิป บุปผามาต Chanatip Bubpamas

^{1,2}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

^{1,2}Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: chanatip.bub@mail.pbru.ac.th

Received February 6, 2025; Revised February 16, 2025; Accepted: April 30, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม และ 2) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูปฐมวัยและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 16 คน และเด็กปฐมวัยจำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูปฐมวัยและผู้ทรงคุณวุฒิ 3) แบบสอบถามความต้องการของเด็กปฐมวัย และ 4) แบบประเมินคุณภาพความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ควรมีลักษณะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ครูปฐมวัยได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในการจัดประสบการณ์ที่มุ่งเสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยเนื้อหาหลักสูตรต้องมีหลักการจัดกิจกรรม การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอน EF การออกแบบการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริม

ทักษะ EF และการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย โดยกิจกรรมต้องมีการฝึกให้ครูวางแผนที่สอดคล้องกับ 6 กิจกรรมหลัก ที่สามารถบูรณาการในการจัดกิจกรรมในห้องเรียนกับเด็กปฐมวัยได้ 2) หลักสูตรฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาขึ้น (ASSIE Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์ความต้องการ (Analysis) (2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting) (3) การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ (Selection) (4) การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) และ (5) การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) เนื้อหาสาระ 4) การจัดกิจกรรม 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การประเมินผล โดยหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ครูปฐมวัย; เด็กปฐมวัย; ทักษะ EF; ประสบการณ์; หลักสูตรฝึกอบรม

Abstract

This research aims were 1) to study basic information about the training course and 2) to develop and find the quality of the training course to encourage the early childhood teacher's experience ability to enhance executive function skills for early childhood, using a mixed-method research methodology. The participants consisted of 16 teachers, experts and 50 early childhoods, they obtained by using purposive sampling. Research instruments included of three parts: 1) document analysis form, 2) teachers and expert opinion interview, 3) early childhood need questionnaire and 4) the training course quality assessment. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and content analysis, respectively. The research results are as follows: 1) The training course to encourage the early childhood teacher's experience ability to enhance executive function skills for early childhood should be a course that focuses on enabling teachers to learn both theory and practice in organizing experiences that aim to enhance EF skills for early childhood. The course content must include principles of organizing activities, analyzing EF teaching and learning activities, designing teaching and learning that aims to enhance EF skills, and organizing teaching and learning that enhance EF skills for early childhood. The activities must train teachers to plan in line with the 6 main activities that can be integrated into classroom activities with early childhood. 2) The developed training course (ASSIE Model) consists of 5 steps: (1) Needs Analysis (Analysis) (2) Setting Objectives (Setting) (3) Selection of Content and Learning

Experiences (Selection) (4) Implementation of the Course (Implementation) and (5) Evaluation of the Course (Evaluation). The training course has 6 components: 1) Principles 2) Objectives 3) Content 4) Organizing Activities 5) Media and Learning Resources and 6) Evaluation. The developed training course is of high quality.

Keywords: Early Childhood Teacher's; Early Childhood; Executive Function Skills; Experience; Training Course Curriculum

บทนำ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) เด็กปฐมวัยในช่วงอายุระหว่าง 0-6 ปี ถือว่าเป็นช่วงโอกาสทองของการเรียนรู้ ในวัยนี้สมองเติบโตอย่างรวดเร็ว ถ้าเด็กได้รับการพัฒนาและได้รับการกระตุ้นด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยสร้างเสริมให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งนี้การวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้านควรเริ่มตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพราะการปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมนั้นขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรมเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่เยาว์วัย การจัดการศึกษา และการพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงควรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ระดับปฐมวัยทุกคนเจริญเติบโต และเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งทักษะที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเด็กให้เติบโตอย่างมีศักยภาพนั้นก็คือทักษะ EF (Executive Functions)

ทักษะ EF (Executive Functions) คือ กระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมการคิด รวมถึงดำเนินงานที่เชื่อมโยงของระบบประสาทที่ทำงานร่วมกัน โดยการประมวลประสบการณ์ในอดีตและปัจจุบันมาเพื่อช่วยให้เราคิดเป็น มีเหตุผลและการกระทำเพื่อไปถึงเป้าหมาย (วันวิสา ม่วงทอง และคณะ, 2563) โดยทักษะ EF จะทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายของบุคคล ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่พึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา สถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามมา ความคาดหวังในอนาคต คุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิต EF จะช่วยให้บุคคลมีสำนึกของการเตรียมพร้อม สำนึกของภาระหน้าที่ มีการยืดหยุ่น และมีการร่วมมือ (Moran & Gardner, n.d.) ดังนั้นแนวคิดทักษะ EF จึงมีส่วนสำคัญและช่วยกระตุ้นให้กระบวนการทำงานของสมองด้านการคิดของเด็กเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะเป็นกระบวนการทำงานของสมองที่ประมวลประสบการณ์ในอดีตและสถานการณ์ในปัจจุบันมาประเมิน

วิเคราะห์ ตัดสินใจ วางแผน เริ่มลงมือทำ ตรวจสอบตนเอง และแก้ไขปัญหา (ปนัดดา ธนเศรษฐกร, 2562) อันจะทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทักษะ EF ดีขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น โดยส่วนสมองที่สำคัญในการทำหน้าที่ควบคุมทักษะ EF คือ สมองส่วนหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปลือกสมองกลีบหน้าผากส่วนหน้าสุด (Hughes) ทักษะของสมองที่ตั้งอยู่บริเวณสมองส่วน Prefrontal Cortex ซึ่งมีบทบาทเสมือนศูนย์บัญชาการของสมองควบคุมการทำงานของสมองหลายส่วนให้ทำงานเชื่อมประสานกัน (นวลจันทร์ จุฑาภักติกุล, 2559) ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้เกิดความคิด เพื่อให้อสอดคล้องกับการทำงานของสมองตามแนวทักษะ EF ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับโลกยุคข้อมูลข่าวสาร หากผู้ที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจแนวคิดสำคัญของการพัฒนาทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัยนี้แล้วนั้น ก็จะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาเด็กและประเทศชาติในอนาคตต่อไป ซึ่งแนวทางในการส่งเสริมทักษะ EF ให้แก่เด็กปฐมวัยนั้นก็มีความหลากหลายแนวทาง ไม่ว่าจะเป็น การสร้างความผูกพันและไว้วางใจให้เกิดขึ้นในใจเด็ก การดูแลสุขภาพทางกายภาพของสมองให้แข็งแรง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูล เหมาะสม การเรียนรู้ทักษะทางสังคม-อารมณ์ (สุภาวดี หาญเมธี, 2560) ซึ่งการที่จะขับเคลื่อนแนวทางดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จได้นั้นก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยมีครูปฐมวัยเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อน

ปัญหาสำคัญของการศึกษาในระดับปฐมวัยในปัจจุบันเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้บริหารและสถานศึกษา การขาดแคลนความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย จึงทำให้ครูเน้นให้เด็กอ่านเขียนมากกว่าวัยและเน้นการสอนที่มีลักษณะให้เด็กท่องจำมากกว่าทักษะด้านการคิด การตัดสินใจ ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนบริหารงานเพื่อชื่อเสียงของโรงเรียนจึงเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อการแข่งขันมากกว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กรวมถึงปัญหาสถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง จึงทำให้เกิดการเรียนเพื่อสอบเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงตั้งแต่ระดับอนุบาล อีกทั้งระบบการผลิตครูปฐมวัยจากค่านิยมของการเข้ารับราชการที่มีสวัสดิการที่ดีและมีความมั่นคงในชีวิตจึงเกิดความต้องการเพิ่มคุณวุฒิด้านการศึกษาของครูให้สูงขึ้นแต่ระบบการผลิตครูในปัจจุบันยังขาดกลไกในการติดตามและประเมินคุณภาพ เช่น การเปิดรับครูปฐมวัยจำนวนมาก ทำให้อัตราร้อยระหว่างอาจารย์กับจำนวนนักศึกษาไม่สอดคล้องกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเนื่องจากกระบวนการพัฒนาคูปฐมวัยไม่สามารถทำได้ด้วยการบรรยายเท่านั้นแต่จำเป็นต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยมีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านการศึกษามาดูแลอย่างใกล้ชิด รวมถึงการให้ความสำคัญด้านเนื้อหาและการวัดผลมากกว่าการประเมินผลเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการวัดผลระดับประถมศึกษาตอนต้นมุ่งเน้นให้เด็กท่องจำ ความรู้จำนวนมากไม่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาปฐมวัยที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยคำนึงถึงการพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุล ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์

และจิตใจ นอกจากนี้ครูในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์เด็กเล็กส่วนใหญ่เน้นการวัดผลด้านความจำ โดยขาดการประเมินตามสภาพความเป็นจริงรวมถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษารัฐ ใช้หลักเกณฑ์ตัดสินมากกว่าการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนทำให้ขาดแนวทางในการปรับปรุงผู้เรียนให้ดีขึ้น (สุทัศน์ ภูมิภาค, 2562) ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทั้งตัวนักศึกษาเองให้เป็นครูที่มีศักยภาพ สามารถออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมต่อความสนใจ ช่วงวัย และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย อันจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยเกิดทักษะการคิดบริหารจัดการตนเองเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ จึงมีความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความสามารถในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย อันจะเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองทั้งกระบวนการคิด และความสามารถในการจัดประสบการณ์ซึ่งจะส่งผลประโยชน์ไปยังเด็กปฐมวัยในการพัฒนาให้เด็กเกิดทักษะ EF อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยในระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ใช้วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน (The Embedded Design) ด้วยการศึกษาวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ซึ่งมีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) และ ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยที่สอนระดับอนุบาล 1-3 โรงเรียนเทศบาล 1 วัดแก่นเหล็ก และโรงเรียนเทศบาล 4 วัดไชยสุรินทร์ จำนวนรวม 12 คน และ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย จำนวน 4 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 1 คน 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทักษะ EF จำนวน 1 คน และ 4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน และเด็กปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล 1 วัดแก่นเหล็ก และโรงเรียนเทศบาล 4 วัดไชยสุรินทร์ จำนวนรวม 50 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย และขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องที่มีลักษณะเป็น IOC ผลการประเมินพิจารณาจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย เครื่องมือนี้นี้ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้ในการบันทึกและวิเคราะห์แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.00 2) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูปฐมวัยและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ข้อ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Questions) โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.00 3) แบบสอบถามความต้องการของเด็กปฐมวัย จำนวน 6 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Questionnaire) มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด (Open-end Questions) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.00

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁) ออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D&D) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัยที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (Likert Rating scale) ผลการประเมินพิจารณาจากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยมีประเด็นในการสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการดังนี้ 1.1) วิเคราะห์เอกสาร และตำราเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาหลักสูตรความสามารถในการจัดประสบการณ์ และทักษะ EF โดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร 1.2) สัมภาษณ์ครูปฐมวัยและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 16 คน โดยสัมภาษณ์ครูปฐมวัยแต่ละโรงเรียนพร้อมกัน ณ โรงเรียนที่ครูปฐมวัยสังกัด และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่านเป็นรายบุคคล ผ่านช่องทาง Zoom Meeting ใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ท่านละไม่เกิน 30 นาที โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น และ 1.3) สอบถามความคิดเห็นของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับความต้องการการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัย โดยทำการสอบถามเด็กเป็นรายบุคคล

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดกรอบแนวคิด เพื่อพัฒนาเป็นโครงร่างหลักสูตรฯ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฯ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมที่มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรมฉบับสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ครูปฐมวัยและผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถามความต้องการของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ควรมีแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยเริ่มตั้งแต่แนวทางการสอดแทรกทักษะ EF ผ่านกิจวัตรประจำวัน การบูรณาการผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก แนวทางการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ นอกจากนั้น หลักสูตรฝึกอบรมยังควรมีเนื้อหาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้ครูปฐมวัยได้เรียนรู้การออกแบบการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย แนวทางการวัดและประเมินผลทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย สื่อและนวัตกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย และเปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือทดลองปฏิบัติการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเรียกว่า ASSIE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการ (Analysis) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting) 3) การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ (Selection) 4) การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) และ 5) การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) และมีองค์ประกอบของหลักสูตรทั้งหมด 6 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังนี้

1) หลักการ การส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือ ครูผู้สอน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยสอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ EF ผ่านการบูรณาการในการจัดประสบการณ์และเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยตามบริบทของชั้นเรียน

2) จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีความสามารถในการออกแบบและจัดประสบการณ์ที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย และ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะ EF

3) เนื้อหาสาระ 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 การจัดการศึกษาปฐมวัยในยุค Next Normal หน่วยที่ 2 ทักษะสมอง EF กับการพัฒนา หน่วยที่ 3 การออกแบบแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 4 การจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย และหน่วยที่ 5 การวัดและประเมินทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย

4) การจัดกิจกรรม ได้แก่ อภิปรายและฝึกปฏิบัติ (Discussion & Practice) ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน (Practice) และการสะท้อนคิด (Reflection)

5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย เอกสารประกอบการฝึกอบรม สื่อ/เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้

6) การประเมินผล โดยประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัย โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดประสบการณ์ของนักศึกษาครู ที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Scoring Rubric 3 ระดับ และ ประเมินทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบประเมินทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย ที่มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Scoring Rubric 3 ระดับ

คุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.29 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.70 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

รายการประเมิน	M	SD	ระดับความเหมาะสม
1. องค์ประกอบของหลักสูตรครอบคลุมตามความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์	4.60	0.55	มากที่สุด
2. องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสอดคล้องและส่งเสริมกันและกัน	4.60	0.55	มากที่สุด
3. การเรียงลำดับองค์ประกอบของหลักสูตรมีความเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
4. หลักการของหลักสูตรแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของแนวคิดพื้นฐาน	4.00	0.84	มาก
5. จุดมุ่งหมายมีความชัดเจนสามารถแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในครูปฐมวัยและเด็กปฐมวัย	4.20	0.84	มาก
6. หลักการและจุดมุ่งหมายมีความสอดคล้องกัน	4.20	0.84	มาก
7. การจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่อง	4.10	0.45	มาก
8. เนื้อหาสาระที่ใช้ในการอบรมสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์	4.20	0.71	มาก
9. การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมาย	4.00	0.71	มาก
10. การจัดกิจกรรมอธิบายถึงลักษณะของกิจกรรมที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงได้ในชั้นเรียน	4.20	0.84	มาก
11. การจัดกิจกรรมมีลักษณะส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ให้กับครูปฐมวัย	4.00	0.71	มาก
12. สื่อและแหล่งเรียนรู้ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย	4.80	0.45	มากที่สุด
13. การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมาย	4.40	0.55	มาก
14. แผนภาพ ASSIE Model แสดงองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมที่ชัดเจน	4.20	0.84	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	0.70	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ควรมีแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยเริ่มตั้งแต่แนวทางการสอดแทรกทักษะ EF ผ่านกิจวัตร

ประจำวัน การบูรณาการผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก แนวทางการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ นอกจากนั้น หลักสูตรฝึกอบรมยังควรมีเนื้อหาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้ครูปฐมวัยได้เรียนรู้การออกแบบการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย แนวทางการวัดและประเมินผลทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย สื่อและนวัตกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย และเปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือทดลองปฏิบัติการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย เนื่องจากประเด็นดังกล่าวข้างต้น จะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่จะช่วยส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัยได้ ดังที่สุภาวดี หาญเมธี กล่าวว่า การพัฒนาทักษะ EF มีดังนี้ 1) การสร้างความผูกพันและไว้วางใจให้เกิดขึ้นในใจเด็กเป็นพื้นฐานแรกที่สำคัญที่สุด ดังนั้น ครูต้องรู้จักฟังและให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมจึงจะทำให้ EF พัฒนา 2) การดูแลสุขภาพทางกายภาพของสมองให้แข็งแรง การกินอิ่มนอนหลับเพียงพอ การได้ออกกำลังกายสม่ำเสมอ การได้รับอากาศบริสุทธิ์ล้วนมีส่วนในการสร้างความแข็งแรงทางกายภาพให้กับสมองเช่นเดียวกับร่างกายที่แข็งแรงสามารถเป็นฐานในการดำรงชีวิตได้ดี 3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าอยู่ของสถานที่ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน การมีกิจวัตรประจำวันที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมทางอารมณ์จิตใจและสังคมจะช่วยส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัยได้ และ 4) การได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง หรือการเข้าไปมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวสำหรับเด็กปฐมวัย คือ การเรียนรู้ผ่านการเล่น (Play-Based Learning) ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัยได้เช่นกัน (สุภาวดี หาญเมธี, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณานันตาเขียน ได้พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหาร (ทักษะ EF) สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย (วรรณานันตาเขียน, 2563)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย (ASSIE Model) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ความต้องการ (Analysis) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting) 3) การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ (Selection) 4) การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) และ 5) การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมี

คุณภาพความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าวได้รับการพัฒนามาจากกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยใช้วงจรการออกแบบและพัฒนาใน 4 ขั้นตอน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้หลักสูตรฝึกอบรมนี้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา ดังขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรมีความสอดคล้องกับขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) ที่เป็นการศึกษาสภาพการณ์ ปัญหา การประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการศึกษาสังเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) โดยการศึกษาครั้งนี้มีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล อีกทั้งยังมีการสอบถามความคิดเห็นของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับความต้องการการจัดประสบการณ์ที่เสริมสร้างทักษะ EF จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาหลักสูตรออกแบบเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กปฐมวัยและผู้เข้าอบรม ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรต่อไป ซึ่งเห็นได้ว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับขันธ์สิทธิ์ สิทธิสุนทร ที่ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แนวทางการจัดการศึกษาที่ประมวลเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ เจตคติ ทักษะ และสมรรถนะต่างๆ หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระบบ เป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย (ขันธ์สิทธิ์ สิทธิสุนทร, 2564) อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านความรู้ ในเนื้อหาสาระ ทักษะกระบวนการเรียนรู้และการคิด ทักษะทางสังคม และที่สำคัญคือ คุณภาพทางด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552)

องค์ความรู้ใหม่

ASSIE Model เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่สร้างเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ (Analysis) เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของหลักสูตร ความต้องการเนื้อหาการฝึกอบรมของครูผู้เข้าอบรม และความต้องการการจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัย จากนั้นนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร

ฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย และนำสิ่งที่ได้วิเคราะห์ในข้อมูลพื้นฐานมาเป็นการออกแบบคิดของหลักสูตรเพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดรูปแบบของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของครูและเด็กปฐมวัย มากำหนดจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมของหลักสูตร เพื่อกำหนดถึงความรู้ ทักษะ เจตคติของผู้เข้าอบรมเมื่อได้รับการเรียนรู้จากหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ (Selection) เป็นการดำเนินการคัดเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมนำมาจัดทำเป็นองค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย และทบทวนหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้ โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกและจัดเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด การเลือกกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม จัดทำหน่วยและแผนการเรียนการสอน กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรม จัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการอบรม และกำหนดแนวทางการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นเตรียมการใช้หลักสูตร ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่ผ่านการออกแบบแล้วไปดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร เป็นการนำมวลประสบการณ์ กิจกรรม เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) เป็นการนำผลของการใช้หลักสูตรมาประเมินประสิทธิภาพเพื่อตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรของผู้เข้าอบรม และนำหลักสูตรมาปรับแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยผู้วิจัยได้สรุปในลักษณะของแผนภาพที่ 1 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย (ASSIE Model) ดังนี้

ภาพที่ 1 หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย (ASSIE Model)

บทสรุป

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยที่เสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย (ASSIE Model) ควรมีแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย ผ่านการสอดแทรกทักษะ EF ในกิจวัตรประจำวัน การบูรณาการผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ นอกจากนั้น หลักสูตรฝึกอบรมยังควรมีเนื้อหาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้ครูปฐมวัยได้เรียนรู้การออกแบบการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะ EF แนวทางการวัดและประเมินผลทักษะ EF สื่อและนวัตกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะ EF สำหรับเด็กปฐมวัย และต้องเปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือทดลองปฏิบัติการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะ EF ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรม (ASSIE Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการ (Analysis) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Setting) 3) การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ (Selection) 4) การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) และ 5) การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) และมีองค์ประกอบของหลักสูตรทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) เนื้อหาสาระ (4) การจัดกิจกรรม (5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ (6) การประเมินผล ซึ่งคุณภาพหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.29 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.70

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.ให้นำผลการวิจัยไปใช้สำหรับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัย นักศึกษาครู หรือผู้เกี่ยวข้อง
- 2.ให้มีการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นว่ามีประสิทธิผลอย่างไร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ครูปฐมวัยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดทักษะ EF ดังนั้น ในการพัฒนาครูปฐมวัย ควรมุ่งเน้นให้ครูปฐมวัยเกิดองค์ความรู้ในการส่งเสริมทักษะ EF ให้กับเด็กปฐมวัย และฝึกปฏิบัติในการออกแบบและการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย
2. ผู้นำไปใช้ควรพิจารณาปัญหา ความสำคัญ และความต้องการจากผลการวิจัย เพื่อนำไปออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เข้าอบรม

เอกสารอ้างอิง

- ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2559). *รวมบทความวิชาการ สัมมนา Brain and Mind Forum ครั้งที่ 2 Cognitive Neuroscience*. กรุงเทพฯ: สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา.
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2562). *คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions สำหรับครูปฐมวัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไท.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนากิจการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณานันตาเขียน. (2563). “การพัฒนาแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย”. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันวิสา ม่วงทอง และคณะ. (2563). ทักษะการคิดเพื่อชีวิตที่สำเร็จเพื่อส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย: สิ่งที่ไม่ควรมองข้ามสำหรับครู. *วารสารราชพฤกษ์*, 18(1): 20–28.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). *หลักสูตร”สารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุทัศน์ ภูมิภาค. (2562). *ปัญหาสำคัญของการศึกษาปฐมวัย*.
<https://www.kruupdate.com/6901/>

สุภาวดี หาญเมธี. (2559). *พัฒนาทักษะสมอง EF ด้วยการอ่าน*. กรุงเทพฯ: รักลูก บุ๊คส์.

สุภาวดี หาญเมธี. (2560). *EF ทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตให้สำเร็จ*. กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

Moran, S., & Gardner, H. (n.d.). “*Hill, Skill, and Will: Executive Function from Multiple-Intelligences.*” *Perspective, Executive Function in Education: From Theory to Practice*. N.Y.: The Guilford Press.

